

۲۰۰۱/۱۲۶ ۳/۲۱

مجموعه کتاب های

نگاه نو

جلد ۱

ادبیات جامع کنکور

قرابت معنایی و آرایه ادبی

ویژه کنکور سراسری

مؤلف: جواد امیر سالاری

چون در تهیه مطالب این کتاب وقت و هزینه زیادی صرف شده است،
بنابراین هر گونه کپی از مطالب آن یک نوع سرقت تلقی می شود
و حرام و خلاف انسانیت است.

ویرایش ۱۳۹۳

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این کتاب را به هر صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و جزوه و یا حتی برداشت به صورت دست نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از مؤلفین و ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.	سرشناسه : امیر سالاری، جواد، ۱۳۵۰- عنوان و نام پدیدآور : ادبیات جامع کنکور : ویژه‌ی کنکور سراسری مشخصات نشر : قم: سفیر صادق، ۱۳۹۳. مشخصات ظاهری : ج. ۲۲ × ۲۹ س. م. فروست : مجموعه کتاب‌های نگاه نو. شابک : ج. ۱: 978-600-93734-1-3 ؛ ج. ۲: 978-600-93734-2-0 وضعیت فهرست نویسی : فبیای مختصر یادداشت : این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است. یادداشت : ج. ۱ و ۲ (چاپ سوم: ۱۳۹۳). مندرجات : ج. ۱، قرابت معنایی و آرایه ادبی ویژه‌ی کنکور سراسری- ج. ۲، زبان فارسی، تاریخ ادبیات، واژگان، املا. شماره کتابشناسی ملی : ۳۵۷۹۲۰۰۰
--	---

مجموعه کتاب‌های نگاه نو

عنوان کتاب ادبیات جامع کنکور (جلد ۱)
 مؤلف جواد امیرسالاری
 ناشر سفیر صادق
 محل نشر قم
 نوبت چاپ سوم ۹۳ (اول این ناشر)
 شمارگان ۲۰۰۰
 صفحه آرای انسیه رحیمی
 قیمت ۱۶۰۰۰ تومان

شماره تماس با مؤلف: ۰۹۱۷۳۰۱۶۰۸۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۵
برنامه پیشنهادی هفتگی برای مطالعه ی بخش های مختلف کتاب	۷
بخش اول: مفاهیم ابیات درسی و ابیات معادل قرابت معنایی	
مفاهیم ابیات کتاب درسی و ابیات معادل برای ادبیات دوم	۱۰
ادبیات سوم	۳۳
ادبیات پیش دانشگاهی	۵۵
جدول کلمات «نمادین» ادبیات دوم، سوم و پیش دانشگاهی	۷۶
بخش دوم: پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی	
پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی ادبیات دوم	۷۸
ادبیات سوم	۱۱۱
پیش دانشگاهی	۱۴۱
پرسش های چهار گزینه ای کلی و تلفیقی	۱۷۶
بخش سوم: آرایه های ادبی	
درس نامه ی کامل آرایه های ادبی	۱۸۸
جدول پرکاربردترین کلمات چند معنایی برای تشخیص آرایه های جناس تام و ایهام و	۲۱۶
پرسش های چهار گزینه ای آرایه ادبی	۲۲۱
بخش چهارم: پاسخ های تشریحی و کلیدی پرسش های چهار گزینه ای	
پاسخ تشریحی پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی	۲۴۸
پاسخ تشریحی پرسش های چهار گزینه ای آرایه ادبی	۳۲۱
سوالات کنکور سراسری	۳۳۹
پاسخنامه کلیدی پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی و آرایه های ادبی	۳۴۹

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه:

سخنی با دانش آموزان عزیز

سپاس ایزد یکتا را که بار دیگر توفیقش، اینجانب را واداشت که اثر ناقلیل دیگری را به ساحت پویندگان راه ورود به دانشگاه تقدیم نماید. پس از تغییرات اساسی در سؤالات کنکور سراسری از سال ۸۴ به بعد، بحث «قرابت معنایی و آرایه‌های ادبی ابیات خارج از متون درسی» در کتاب‌های کمک آموزشی و آزمون‌های مختلف جایگاه ویژه‌ای یافته است و همواره یکی از مشکلات و دغدغه‌های اصلی دانش آموزان، نبود کتاب جامع در این زمینه بوده است. کتاب حاضر در دو جلد با این رویکرد، تحقیق و تدوین شده است تا منبعی جامع در اختیار دانش‌آموزان عزیز قرار گیرد باشد که پاسخگوی همه‌ی ابهامات و اشکالات آنان باشد. **جلد اول در چهار بخش به شرح زیر تدوین شده است:**

بخش اول: قرابت معنایی

در سؤالات سراسری سال‌های اخیر، طرح سؤال منحصرأ از معنی نظم و نثر یا درک مطلب، شبیه امتحانات پایانی مدارس بسیار کم رنگ شده است. هر ساله از ۲۵ سؤال عمومی حدود ۹ سؤال به قرابت معنایی اختصاص می‌یابد، به این ترتیب که عموماً بیت یا عبارتی از داخل کتاب، متن سؤال واقع شده و گزینه‌ها معمولاً از ابیات خارج از متون درسی انتخاب می‌شود، آنگاه تناسب مفهومی ابیات، خواسته می‌شود. برای بالا بردن توان علمی دانش‌آموزان محترم در زمینه‌ی درک مفهوم و تشخیص ابیات هم معنا، بخش اول این کتاب به این شیوه تهیه شده است که ابتدا مفهوم بیت یا عبارت کتاب درسی به صورت طبقه‌بندی درس و پایه و موضوع ذکر شده، سپس ابیاتی خارج از کتاب درسی (غیر از ابیات مطرح شده در سؤالات کنکور سراسری) که با آن بیت قرابت معنایی دارند، آورده شده است.

روش استفاده از این قسمت چنین است: در بیان دانش آموز ابتدا بیت یا عبارت کتاب درسی و مفهوم آن را که با ذکر شماره و علامت ستاره مشخص شده، مدنظر قرار دهید. و با تمرکز روی کلمات کلیدی آن و درگیر کردن ذهن خود، مفهوم نوشته شده را به طریقی از لایه لای اجزای بیت نتیجه‌گیری نمایید، سپس ابیات معادل که در زیر مجموعه‌ی هر بیت آمده است، تک تک بخوانید و سعی کنید در ذهن خود به ارتباط مفهومی آن ابیات با مطلب کتاب پی ببرید. و چنانچه در مرحله‌ی اول مطالعه، علت ارتباط یک یا چند بیت معادل در هر موضوع را ندانستید، اعتماد به نفس خود را حفظ کنید و اصلاً نگران نیابید. ممکن است با مطالعه و تسلط بیشتر بر مباحث قرابت معنایی یا بحث با دوستان و دبیران محترم در هنگام بازخوانی مجدد به علت ارتباط پی ببرید و اگر اصلاً متوجه نشدید، چندان اشکالی در روند یادگیری شما ایجاد نمی‌کند، آن را جدی نگیرید و از آن عبور کنید. توجه داشته باشید، هیچ وجه ابیات یا مفهوم درج شده را حفظ نکنید، فقط بفهمید و مقایسه کنید.

بخش دوم: پرسش‌های چهار گزینه‌ای قرابت معنایی

به نظر نگارنده بهترین منبع پرسش‌های چهار گزینه‌ای، همان سؤالات سابق آزمون‌های معتبر کشوری است، به همین جهت برای بالا بردن توان علمی دانش‌آموزان محترم در زمینه درک مفهوم و تشخیص ابیات هم معنا، تعداد ۸۰۰ پرسش چهار گزینه‌ای قرابت معنایی شامل: ۱۴۰ پرسش چهار گزینه‌ای تألیفی و ۵۷۵ پرسش چهار گزینه‌ای کنکور سراسری داخل و خارج کشور، آزمایشی سنجش، گزینه‌ی دو، آزاد و به صورت طبقه‌بندی درس و پایه و مضمون و ۸۵ پرسش چهار گزینه‌ای کلی و تلفیقی گردآوری شده است؛ آشنایی با این نوع سؤالات تا حدود بسیار زیادی مشکل شما عزیزان را حل خواهد کرد.

روش استفاده از این پرسش‌های چهار گزینه‌ای نیز این گونه است: بعد از چند درس یا فصل که با ابیات معادل و مفاهیم آن آشنا شدید، به حل پرسش‌های چهار گزینه‌ای قرابت معنایی همان دروس خود را مشغول کنید؛ این سؤالات که به صورت موضوعی پشت سر هم قرار گرفته‌اند حالت آموزشی دارند لذا لازم است به طور مستمر با حوصله و آرامش، بیت یا عبارت سؤال را بخوانید و مفهوم خواسته شده را در گزینه‌ها جست و جو کنید. به هیچ وجه عجله نکنید و در پی آن نباشید که فقط به سؤال چهار گزینه‌ای پاسخ داده باشید، سعی کنید تمام پرسش‌های چهار گزینه‌ای را با گزینه‌هایش، دقیق بررسی کنید و پاسخ دهید.

پرسش‌های چهار گزینه‌ای کلی و تلفیقی به صورت پراکنده و نامنظم از مطالب مهم همه‌ی پایه‌ها انتخاب شده و سطح آن نسبت به دیگر پرسش‌های چهار گزینه‌ای این کتاب کمی بالاتر است و با آن که تعداد آنها زیاد نیست اما مفاهیم مهم کنکوری را مورد بررسی قرار می‌دهند لذا می‌توان بعد از اتمام سؤالات چهار گزینه‌ای طبقه‌بندی شده در ماه‌های جمع‌بندی به آنها پاسخ داد و توجه ویژه به مضامین آنها در این دوران، بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

نباید انتظار داشته باشید که کل بیت سؤال با گزینه های آن تناسب مفهومی داشته باشد، بلکه ارتباط بخشی از ابیات با بیت سؤال هم می تواند کافی باشد. و حتی ممکن است در بعضی از سؤالات تنها ارتباط معنایی ظاهری ابیات در نظر گرفته شود و چه بسا که دو بیت در اصل هیچ ارتباط معنایی حقیقی با هم نداشته باشند. به هر حال در سؤالات چهار گزینه ای ادبیات به ویژه سؤالات قرابت معنایی همه چیز نسبی است چه بسا بیتی در سؤالی گزینه ی غلط تلقی شود و در سؤالی دیگر و در مقایسه با دیگر گزینه ها درست به حساب آید ارتباط بین ابیات را فقط در محدوده ی همان چهار بیتی که می بینید بررسی کنید و بدانید که بهترین راه پاسخ به سؤالات قرابت معنایی، مقایسه گزینه های یک سؤال با هم است.

بخش سوم: آرایه های ادبی

در جدیدترین طراحی سؤالات کنکور سراسری، سه سؤال ادبیات را آرایه های ادبی تشکیل می دهد و طراحان کنکور گزینه های این سه سؤال را همگی از ابیات غیردرسی انتخاب می نمایند. به همین جهت در این کتاب ابتدا آرایه های مهم به ترتیب داشتن اهمیت در کنکور سراسری با ابیات غیردرسی و ذکر چند نمونه سؤال کنکور، آموزش داده شده، سپس تمرین هایی با پاسخ تشریحی با عنوان «کار در منزل» برای هر آرایه آورده شده است؛ پس از شرح و توضیح کلیه ی آرایه های مربوط به کنکور، یک پیوست با عنوان «پرکاربردترین کلمات چند معنایی برای تشخیص آرایه های جناس تام، ایهام و مجاز» قرار داده شده است. که با مطالعه دقیق آن، عزیزان دانش آموز مهارت بیشتری در تشخیص آرایه های مذکور به دست خواهند آورد. در پایان بخش نیز حدود ۲۳۰ سؤال آرایه ی ادبی کنکور با پاسخ کاملاً تشریحی آمده است. به عزیزان توصیه می کنم پس از مطالعه ی هر موضوع از آرایه ها در اولین فرصت، تمرین های همان آرایه را پاسخ دهید و پس از فراگیری مطلب، به حل سؤالات چهار گزینه ای آن بپردازید.

بخش چهارم: پاسخ تشریحی پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی و آرایه ادبی

در این بخش به کلیه ی پرسش های چهار گزینه ای قرابت معنایی و آرایه ادبی پاسخ تشریحی داده شده است. در تهیه ی پاسخ تشریحی نیز سعی شده پاسخ ها طوری نگاشته شود که خود حکم یک کلاس آموزشی برای شما، عزیزان داشته باشد. به پاسخ تشریحی هر سؤال توجه کامل داشته باشید حتی اگر در نگاه اول سؤال را درست پاسخ دادید، باز هم پاسخ تشریحی را به طور دقیق مطالعه کنید و با گزینه ها مقایسه کنید؛ این عمل قطعاً در افزایش درک فهم و اطلاعات ادبی شما بسیار مؤثر خواهد بود.

سخن دیگر این که مطالب مربوط به قرابت معنایی و آرایه ها و ابیات دیگر مباحث مانند لغت و املا و تاریخ ادبیات را در طول هفته، هم زمان مطالعه کنید. فقط می توانید زبان فارسی را به طور مستقل در یک زمان مشخص به صورت پی در پی مطالب آن را مورد مطالعه قرار دهید. البته پیشنهاد بنده این است که ماه های اول را به ادبیات اختصاص دهید و زبان فارسی را به تدریج حل و فصل کنید.

برنامه ی پیشنهادی زمان بندی هفتگی برای مطالعه ی منظم این مباحث، تهیه و تنظیم شده و در ابتدای کتاب قبل از شروع مطالب آورده شده است.

زبان فارسی، املا، لغت و تاریخ ادبیات از دیگر مباحثی است که حدود ۱۲۰ سؤال (۳-۳-۳-۳) ادبیات کنکور را تشکیل می دهد.

جلد دوم این کتاب به طور مفصل و جامع و کامل به این مباحث پرداخته است.

این کتاب قابل استفاده ی دانش آموزان گروه علوم انسانی نیز می باشد زیرا اغلب مفاهیم قرابت معنایی آرایه های ادبی رشته ی انسانی با دیگر رشته ها یکسان است و چنانچه مفاهیم این سؤالات را به خوبی فراگیرند قطعاً قادر خواهند بود که به راحتی به سؤالات رشته خود پاسخ صحیح بدهند.

ضمناً برای اطلاع عزیزان از سؤالات قرابت معنایی و آرایه های ادبی کنکور سراسری سال ۹۳، این سؤالات در صفحات پایانی کتاب آمده است.

امید است دانش آموزان محترم با مطالعه ی دقیق، صبورانه و عمیق این مباحث، موفقیت در کنکور سراسری را برای خود تضمین نمایند.

در پایان از جناب «مهندس محمد حسن محمد پور» مشاور و برنامه ریز استان فارس که در امور مشاوره ی تحصیلی به شیوه ی علمی و مدون نقش ارزنده ای داشته و در معرفی و گسترش کتاب های نگاه نو سهم عمده ای دارند، تشکر و قدردانی به عمل می آورم.

شایسته است تقدیر و تشکر ویژه ای داشته باشم از تمامی همکاران به خصوص آقایان: حمید رضا نوربخش (مشاور و برنامه ریز) دکتر عبدالرسول صادق پور، محسن فدایی، عبدالعزیز حیدری، جعفر نجفی، علی اصغر حبیبی، منصور منصوری، علیرضا شجاعی، دکترخلیل خلیلی، ولی زارع پیشه، عبدالرضا بردبار (فسا)، دکتر جمالیان پور (یاسوج)، مهدی مهدی زاده (مشهد)، علی میرزایی (گرگان)، عبدالرحیم رحمانیان (جهرم) خانم ها: الهه شیردل، مرضیه گودرزی، رقیه عباسعلی نژاد، سوسن هنرور، شهلا رستمی، شمسی فلاحی، نازیلا سید یک کلمه، گوهر بوذرجمهر، دکتر کیهان شهرباری، پریسا بهمنی (مرودشت)، زهرا اسماعیلی (مرودشت)، مهین بیژنی (اقلید)، شهناز قادری (اقلید)، دکتر راضیه سلمان پور (فسا)، زهرا سامانی (فسا)، زیبا فلاحی (فسا)، مرضیه راستی کردار (فسا)، سارا ملک پور (بندرعباس)، دکتر مریم حیدری (اصفهان) که با مساعدت و پشتیبانی و ارائه نظراتشان در کیفیت بخشی و معرفی کتابهای نگاه نو بسیار پر نقش ظاهر شده اند.

همچنین بر خود لازم می دانم از جناب آقای سمیعی مدیریت محترم چاپ سلمان فارسی که زحمت چاپ این اثر را بر عهده گرفتند و نیز سرکار خانم انسیه رحیمی که حروف نگاری و صفحه آرایی و تنظیمات فنی این کتاب را زحمت کشیده اند، از صمیم قلب سپاس گذاری نمایم.